

Tillatelse etter forurensningsloven til Salmon Evolution Dale AS for oppdrett av laksefisk ved lokalitet Dale i Volda kommune

Tillatelsen er gitt i medhold i lov 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilåårene framgår på side 2 til og med side 14. Tillatelsen trer i kraft 01.01.2025.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra bedriften og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er tredd i kraft, skal bedriften sende en redegjårelse for bedriftens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Salmon Evolution Dale AS
Beliggenhet/gateadresse	Dalsfjordvegen 2805, 6120 Folkestad
Postadresse	c/o Salmon Evolution ASA, Torget 5, 6440 Elnesvågen
Kommune og fylke	Volda kommune, Møre og Romsdal
Org. nummer (bedrift)	996 554 708
NACE-kode og bransje	03.211 Produksjon av matfisk og skalldyr i hav- og kystbasert fiskeoppdrett

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Lokalitetsnummer	Saksnummer
Ikke gitt	12217	2022/4048
Tillatelse gitt: 13.12.2024	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Sist endret:

Christian Dahl (e.f.)
fagleder

Bente Thornes Kosberg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

1. Ramme for tillatelsen

Tillatelsen gjelder forurensning fra landbasert produksjon av laksefisk. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 650 tonn fisk. Dette tilsvarer 5 mill stk. fisk med en snittvekt på 130 gram.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Lokalitetsdata

Lokalitet	Dale
Lokalitetsnummer	12217
Kommune	Volda

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra bedriften som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Utslippsreduksjon skal være basert på miljørisikoanalyse som beskrevet i pkt. 9.1. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.3. Tiltak ved økt forurensningsfare eller unormale driftsforhold

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, også om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 9.4.

2.4. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Internkontrollen må inneholde rutiner for registrering og dokumentasjon av produksjon, forbruk av råstoff, avfall etc. Eventuelle avvik fra gjeldende krav, samt klager på utslipp, lukt eller støy, skal registreres. Tiltak for å rette opp avvik skal også registreres.

2.5. Føre-var-prinsippet, beste tilgjengelige teknikker og utskifting av utstyr

Anlegget skal etterleve forurensningslovens føre-var-prinsipp for å redusere miljøpåvirkningen av driften og forbruket av ressurser. Dette gjelder for alle interne produksjonsprosesser, samt rensing av avløp. Bedriften plikter som en del av sin internkontroll å holde seg oppdatert på de best tilgjengelige teknikker for bransjen (BAT). Anlegget skal bruke beste tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader. Dersom bedriften planlegger utskifting av utstyr som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensning på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, er det meldeplikt til Statsforvalteren².

2.6. Nærmiljø

Den ansvarlige skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av driften blir redusert til et minimum.

Alt av innsatsstoff, produksjonsenheter, avfall med mer som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte kan være en fare eller ulempe for miljøet skal være sikret mot tilgjengelighet fra uvedkommende.

Alle lagertanker for flytende tilsatsstoff, innsatskjemikalier eller avfall som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte være en fare eller ulempe for miljøet skal sikres mot overfylling og lekkasje. Tanker for petroleumsprodukter på mer enn 10 m³ og for andre farlige kjemikalier/farlig avfall over 2 m³ er omfattet av særskilte krav gjennom forurensningsforskriftens kapittel 18.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

² Jf. forurensningsloven § 19.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Utslippene fra oppdrettsanlegget er avgrenset gjennom produksjonsrammen i pkt. 1 og utslippsgrenser i pkt. 3.2.3.

Bedriften skal ha oversikt over typer og mengder av stoffer som slippes ut fra anlegget.

Utslippene til vann skal reduseres i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig. Konstruksjon og drift av anlegget må være slik at avfallsmengden inn til renseanlegget reduseres i størst mulig grad.

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

3.2.1. Vannforbruk

Forbruket av vann skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig tilpasses anlegget sitt faktiske behov i produksjonen og en størst mulig renseeffektivitet i renseanlegget. Overforbruk av vann skal ikke forekomme.

3.2.2. Fôring

Ved fôring av fisken skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig.

3.2.3. Utslippsgrenser

Før utslipp til resipienten skal avløpsvannet renses. Renseprosesser og innretninger skal samlet sett gi utslippsreduksjon som sikrer at utslippsgrensene blir overholdt.

Utslippet til resipienten skal ikke overstige følgende grenseverdier:

Komponent	Årlig grense for utslipp*		Spesifikke utslipp**	
	tonn/år	Gjelder fra	kg/tonn produsert biomasse	Gjelder fra
Total organisk karbon (TOC)	46,5	01.01.2025	71,5	01.01.2026
Total nitrogen (tot-N)	33	01.01.2025	50,1	01.01.2026
Total fosfor (tot-P)	4,1	01.01.2025	6,3	01.01.2026

* Ved full utnyttelse av produksjonsrammen på 650 tonn

** Ved lavere produksjon enn produksjonsrammen åpner for, skal utslippene være tilsvarende lavere

Andel død fisk må være med i beregningen av spesifikt utslipp.

Frem til 01.01.2026 gjelder følgende rensekrav:

Komponent	Rensekrav
TOC	minst 40 % reduksjon
Nitrogen	minst 10 % reduksjon
Fosfor	minst 30 % reduksjon

3.2.4. Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet slik at utslipp ikke overstiger grensen på 50 mg/l, fastsatt i forurensningsforskriften³.

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Avløpsvannet skal føres ut i resipienten på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig. Ved plassering må det tas hensyn til strøm- og bunnforhold for å sikre minst mulig negative effekter på resipienten. Det må innhentes nødvendige data for å kunne vurdere plasseringen. Plasseringen skal være slik at påvirkning på fiskefelter, anadrom fisk sin vandring mot elveosen og andre naturverdier blir minst mulig. Det vesentligste av avløpsvannet skal ikke nå overflaten om sommeren og forurenset vann skal ikke bli ført inn til strandsonen.

Ved forringelse av tilstanden i resipienten utover det som aksepteres i denne tillatelsen, skal bedriften vurdere om utslippspunktet må flyttes.

3.4. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.5. Medisiner/kjemikalier

Bruk og utslipp av medisiner, insekticid, desinfeksjonsmidler med mer skal skje i samsvar med gjeldende regelverk og retningslinjer fra aktuelle myndigheter. Lager skal være utilgjengelig for uvedkommende og skal være sikret mot søl, lekkasje og uhell, f.eks. med oppsamlingsordning som rommer tankens volum. Ved fôring med medisinfôr skal mest mulig av fôrspill og ekskrement samles opp. Oppsamla fôrspill/ekskrement skal håndteres i samsvar med pkt. 8.

3.6. Sanitæravløpsvann

Avløpet fra anleggets sanitæranlegg skal skje i samsvar med kapittel 12 i forurensningsforskriften.

4. Utslipp til luft

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser, slamhåndtering og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Fôrlagring og fôrtillaging, spyling, rengjøring og tørking av nøter, håndtering av avfall samt andre aktiviteter ved anlegget skal skje på en slik måte at de ikke fører til urimelige luktulempere for naboer eller andre utenfor bedriften sitt område.

³ Jf. forurensningsforskriften kapittel 15 om krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann

5. Støy

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyplager for omgivelsene. Aktiviteter som medfører fare for spesiell støy bør i størst mulig grad gjennomføres innenfor normal arbeidstid, dvs. mandag til fredag kl. 7-16.

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende bosteder, fritidsbosteder, utdanningsinstitusjoner, sjukehus, pleieinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller utregnet som frittfeltsverdi ved fasade som er mest rammet av støy:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Lørdag (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23- 07) $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dB(A)) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

L_{AFmax} som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære drift, inkludert intern transport på bedriftens område og lossing/lasting av råvarer og produkt. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av tilsatte ved bedriften er likevel ikke omfattet av grensene.

Selv om bedriften holder seg innenfor grensene, er det en plikt til å redusere støy mest mulig.

6. Grunnforurensning og forurensete sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet. Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Utfylling, graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensete sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven.

7. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer, medisiner og stoffblandinger som brukes i bedriften, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

8. Avfall og slam

8.1. Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av bedriften. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller søkes utnyttet til energiproduksjon. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen og annet regelverk.

Lagring av farlig avfall skal skje under tak og lageret skal være sikret mot tilgjengelighet for uvedkommende. Lagertanker for flytende avfall skal sikres mot søl og lekkasjer, f.eks. med oppsamlingsordning som rommer tankens volum, se også pkt. 2.6. Annen lagring av farlig avfall skal skje på ugjennomtrengelig fast dekke. Alle avfallstyper skal være varig merket med innhold og evt. faremerke. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall og skal ikke lagres lenger enn 12 mnd. og bedriften må kunne dokumentere at farlig avfall er levert til godkjent mottak.

8.2. Produksjonsavfall og slam

Død fisk, fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensningsmessige ulemper. Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv død av fisk.

Brenning, nedgraving, dumping i sjø, på fyllplass eller annet sted av slam, død fisk, fiskerester eller annet produksjonsavfall er ikke tillatt.

Avfallet skal behandles slik at det i størst mulig grad kan utnyttes. Oppsamla død fisk skal konserveres straks ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes. Alt avfall skal leveres behandlingsanlegg som er godkjent av myndighetene.

Alt slam fra renseanlegg m.m. skal i størst mulig grad utnyttes som en ressurs. Bedriften må ha en slamhåndteringsplan i tråd med gjeldende regelverk. Levering må skje til godkjent

⁴ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930.

mottak/bruk. Lagring og transport må skje på en slik måte at det oppstår minst mulig ulemper knyttet til lukt m.m.

Frist for å sende inn slamhåndteringsplan er **01.06.2025**.

8.3. Medisin- og kjemikalierester

Ubenyttede rester av medisinfôr, antibiotika, insekticid samt andre miljøfarlige stoff inkludert emballasje skal samles og lagres forsvarlig før avhenting ved produsent eller annen godkjent instans. Det samme gjelder for oppsamlede fôrrester og ekskrement som inneholder antibiotika.

8.4. Håndtering av annet avfall

Emballasje o.l. samt alt anna avfall som ikke er omfattet av pkt. 8.1 til 8.3 skal mellomlagres på forsvarlig måte og leveres til godkjent avfallsanlegg for slike avfallstyper. Avfall må lagres slik at det ikke kan komme på avveie som følge av vind, bølger etc. Bedriften må kunne dokumentere levert avfallsmengde fordelt på ulike typer.

9. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot forurensning

9.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved bedriften som kan medføre forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning fra bedriften og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

9.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette utslipps- og risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Bedriften plikter jevnlig føre tilsyn og kontroll med renseanlegg, fôringsutstyr med mer, slik at det kan drives mest mulig effektivt. Bedriften må blant annet drive forebyggende vedlikehold og ha et rimelig reservedelslager av de mest utsatte komponentene, jf. krav i internkontrollforskriften.

9.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som bedriften til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

9.4. Varsling av akutt forurensning

Brannvesenet (tlf. 110) skal varsles om akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra landbasert virksomhet.

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁶. Bedriften skal også så snart som mulig, og senest følgende arbeidsdag, underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

Unormale driftsforhold ellers, som ikke blir omfattet av definisjonen av akutt forurensning, skal varsles til Statsforvalteren så snart som mulig, og senest nærmeste følgende arbeidsdag. Statsforvalteren skal holdes skriftlig orientert om årsaken til hendelsen og tiltak som er satt i verk eller som er planlagt for å motvirke og avgrense virkninger og hindre gjentakelser.

10. Utslippskontroll

10.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre beregninger og/eller målinger av utslipp til vann, og disse skal utføres slik at de blir representative for de faktiske utslippene. Utrekninger av virksomhetens utslipp skal være basert på fôrforbruk, biologisk produksjon og produsert mengde slam. Beregninger og/eller målinger må være egnet til å dokumentere at utslippsgrensene i vilkår 3.2.3 blir etterlevd.

Beregninger og/eller målinger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes. Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk/internasjonal standard benyttes. Statsforvalteren kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingpunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder. Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

Måleprogram må sendes til Statsforvalteren innen **01.06.2025**.

Måling/beregning av utslippsmengder i foregående år skal innen 1. mars hvert år rapporteres til Statsforvalteren.

⁶ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269.

10.2. Journalføring

Bedriften skal regelmessig registrere og journalføre følgende data:

- Fiskemengde
 - Total biomasse
 - Antall individer
 - Biomasse og antall produsert fisk siste år
- Fôrtype og fôrforbruk
- Mengde rømt fisk
- Mengde død fisk
- Avfallsmengder og disponeringsmåter
- Bruk av
 - Antibiotika, type og mengde
 - Insekticid, type og mengde
 - Andre kjemikalier, type og mengde
- Resultat av utslippskontrollen i renseanlegget
- Mengde oppsamlet slam fra renseanlegget per år
 - Med antibiotika
 - Uten antibiotika
 - Mengden tørrstoff
 - Leveringssted og disponeringsmåte
- Resultat av miljøundersøkelser i resipienten

Journalen skal oppbevares ved anlegget i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll.

11. Krav til miljøtilstand og overvåking av resipient. Rapportering til Statsforvalteren.

11.1. Krav til miljøtilstand i resipienten

Bunnpåvirkning fra oppdrett er størst ved utslippspunktet og avhengig av strømforholdene avtar påvirkningen raskt med økende avstand til utslippet. Utslipp fra akvakultur skal ikke føre til at organisk avfall akkumulerer over tid eller at gravende bunndyr ikke kan leve i nærsone til utslippspunktet. I influensområdet utenfor nærsone skal tilstanden for dypvannet, bunnfauna og sediment være *god*, tilstandsklasse II eller bedre, etter vannforskriften⁷ og tilhørende veiledere.

Utslipp fra anlegget skal ikke føre til forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, jf. vannforskriften.

Utslipp fra anlegget skal ikke gi dårligere tilstandsklasse i øvre vannlag om sommeren enn naturtilstanden.

Strandsonen i nærheten av en lokalitet skal ikke være synlig påvirket av utslipp eller annen forurensning fra akvakultur.

⁷ Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) av 15.12.2006, nr. 1446

11.2. Krav til overvåkning av resipienten

Bedriften skal overvåke sin påvirkning av resipienten etter en risikobasert overvåkingsplan. Prøvetaking og analyse skal utføres etter etablerte standarder.

Overvåkingen skal minimum omfatte undersøkelsene som er spesifisert nedenfor. Bedriften skal vurdere om disse miljøundersøkelsene dekker miljøpåvirkningen eller om det er behov for andre miljøundersøkelser i tillegg. Bedriften må selv iverksette tilleggsundersøkelser ved mistanke om at de pålagte miljøundersøkelsene ikke fanger opp den reelle miljøpåvirkningen.

Overvåkingsplan må sendes til Statsforvalteren innen **01.06.2025**.

Miljøundersøkelser skal utføres av kompetent organ med akkreditering for de aktuelle metodene. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som best mulig kartlegger bedriftens påvirkning.

Overvåkning skal i størst mulig grad være i henhold til vannforskriften⁷ og veileder for klassifisering av miljøtilstanden i vann⁸.

Minimumskrav for overvåkingen er:

- Sedimentering og bunnfauna skal overvåkes minst hvert 6.år. Første undersøkelse skal gjennomføres senest innen 2 år etter at tillatelsen trer i kraft. Ved produksjonsøkning skal slik undersøkelse gjennomføres innen 1 år etter økningen.
- Prøvetaking skal skje på et tidspunkt da en forventer at belastningen på resipienten er høyest.
- Overvåkingen må minimum inneholde parameter som beskrevet i NS 9410⁹ for C-undersøkelsen.
- Utførelse skal være i henhold til NS-EN ISO 16665¹⁰ og NS-EN ISO 5667-19¹¹
- Prøvepunktene må plasseres slik at de viser påvirkningen i en gradient med økende avstand fra utslippspunktet.
- Ved hardbunn eller sterkt skrånende terreng må bedriften vurdere annen undersøkelsesmetodikk og avtale dette nærmere med Statsforvalteren.
- Overvåking av tilstanden til makroalger i strandsonen og grunne områder ihht. veileder 02:2018 klassifisering av miljøtilstand i vann. Skal undersøkes minst hvert 6. år, og første undersøkelse skal utføres før produksjonen økes, men likevel senest innen 2 år etter at tillatelsen trer i kraft.

Bedriften plikter å gjennomføre mer omfattende undersøkelser dersom Statsforvalteren finner dette nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten jf. forurensningsloven § 51. Bedriften kan også bli pålagt å delta i et felles overvåkingsprogram i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

11.3 Spredningsmodellering av utslipp

Det skal gjennomføres en modellering av spredningen av utslippet i resipienten av faglig kompetent organ. Modelleringen skal omfatte spredning av både organisk materiale og næringssalter fra utslippet. Modelleringen skal inngå ved utarbeidelsen av overvåkingsplan.

⁸ Klassifisering av miljøtilstanden i vann. Veileder 02:2018 eller nyere veileder.

⁹ Miljøovervåking av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg, NS 9410:2016 eller nyere versjon, pkt. 6.4

¹⁰ Vannundersøkelse. Retningslinjer for kvantitativ prøvetaking og prøvebehandling av marin bløtbnnsfauna

¹¹ Vannundersøkelse – Prøvetaking - Del 19: Veiledning i sedimentprøvetaking i marine områder

11.4. Tiltak ved uakseptabel miljøtilstand

Ved uakseptabel miljøtilstand, eller ved en registrert utvikling mot uakseptabel miljøtilstand i resipienten, jf. vilkår pkt. 11.1, skal årsakene kartlegges ved tilleggsundersøkelser og tiltak iverksettes. En tiltaksplan skal sendes til Statsforvalteren for vurdering. Statsforvalteren kan pålegge ytterligere tiltak.

11.5. Rapportering

Rapportering av miljøundersøkelser skal så langt som mulig følge krav i NS 9410 og må inneholde en faglig vurdering i forhold til miljøpåvirkning. Undersøkelser skal sendes til myndighetene via Altinn, der dette er mulig. Kopi av alle miljøundersøkelser som ikke sendes via Altinn, skal sendes til Statsforvalteren i Møre og Romsdal.

Alle resultater skal registreres på <http://vanmiljo.miljodirektoratet.no/>. Nærmere informasjon om dette fås ved henvendelse til Statsforvalteren i Møre og Romsdal.

12. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i bedriften som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Statsforvalteren på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

13. Energi

Bedriften skal ha et system for energiledelse for kontinuerlig, systematisk og målretta vurdering av tiltak som kan settes i verk for å oppnå mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i internkontrollen til bedriften, jf. punkt 2.4 og følge prinsippene og metodene gitt i norsk standard for energiledelse.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning.

16. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Listen blir fortløpende oppdatert og bedriften plikter å holde seg oppdatert: [Den norske prioritetslista for kjemikalier - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](http://Den.norske.prioritetslista.for.kjemikalier-Miljodirektoratet(miljodirektoratet.no))

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkyfenoler og alkylfenoletoksylder:

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder	PFOS, PFOS-relaterte
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder	PFHxS, PFHxS-relaterte
C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA,

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner PAH

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat) DEHP

Bisfenol A BPA

Siloksaner

Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylfenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)fenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylfenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)fenol	UV-350